

EGY TÖRTÉNELMI BESZÉD NYOMÁN

Rákosi Mátyás elvtárs, a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkára a Központi Vezetőség november 27-i ülésén hatalmas beszédében felvázolta a magyar demokrácia erőinek növekedését, új célkitűzéseinket, a demokráciák békefrontjának megerősödését. A beszéd országos érdeklődést váltott ki. A dolgozók milliói munka után hazafelé menet csoportokba verődve tárgyalták meg Rákosi elvtárs irányítóműködéséről, a pártvezetőségéről, a munkahelyek szünetében, irodákban, de a dolgozó pa-

raszlok csendes pihenőidejében is megbeszélték, megvitatták mindazt, amit ebből a beszédből tanulhattak. Mert Rákosi elvtárs beszéde minden dolgozóhoz szólt, akár munkás, akár paraszt, akár értelmiségi dolgozó legyen.

Mindennapi életünk, nemzetgazdaságunk, ételszínvonalunk és kultúránk, szellemi és anyagi felemelkedésünk különféle, de a népi demokráciában mégis összefüggő területeire mutatott rá Rákosi elvtárs. Beszédének ezen különösen kiemelkedő részét mutatjuk be szegedi olvasóinknak.

Traktorállomást kérnek és szövetkeznek a kistöldek

Rákosi: »A jó munkát végzünk, úgy a magyar dolgozó parasztság maga fogja fekapni a szövetkezés gondját és meg is fogja valósítani.«

A csizmaszárba nem szorult sok meleg ifj. Szekeres Gyulának, aki a marxistéri piac zene nélkül is valami ösmagyar táncra emlékeztető tologással igyekszik a hideget elzavarni. Ahogy beszéli, vagy 28 kilométert kocsizott Alsó-Pálosról, hogy terményeit itt eladja. Káposztát meg tök van a kosiján és adná már minden

áron, csak komoly vevő akadna. Úgy látszik a dolgozónak azonban az idej karácsonyra már csikere, meg hizott libára is telik, mert a szomszéd kocsinál egy zuzmarás bajszú öreg paraszttól már az utolsó darabot viszik el. Nem lehet csodálni, ha ujságban nehezen közzölhető áldással emlegeti ifj. Szekeres a káposztának még a tövét is.

— Két éve még majd szét szedték a kocsimat a káposztás és most még má válogatnak — dohog toporogva, úgyhogy a »libás« paraszt is beleszól:

— Né irigydöl tőlük öcsém, inkább okosabban gazdálkodj máskor.

Tán a négy hódammal én is szövetkezek, mint ahogyan a faluban sokan akarják — vág vissza még mindig mérgeesen a barankovics-szűflás szittya és az eredmény az, hogy mind többen szólnak a vitához, hogy meggyőzzék a csökönyös magyart.

Id. Sztankovics István Kistemplomtanáról jött be Szegedre, előbb csak egy-egy szóval avatkozik a vitába, de ha-

marosan már csak rá figyel mindenki: »Nálunk a 70 holdas kulákok lázitanak így — szól — akiket régön, ha nem süvegelettem volna még messziről, hát a fauból is kiűzték volna, mint ahogyan sokkal még is csináltak. Négy felnőtt fia van — nygmond —, akik közül egy a nyáron jött meg Orszországból. Az vitte el először a Kommunista Pártba, ahol még az öregek fejt is kitágítják — mondja — és akinek egy kis esze van, rágyúrn arra, hogy ezek jót a'arnak a szögnyeknek. Már a faluban is traktorállomást kérnek, meg a kistöldek is szövetkeznek, hogy a »zegny«-ra zt is boldoguljon. Minden szegény mög'auja előbb-utóbb, hogy a sarba ragadt szekeret egy embőr nem rántja ki, de ha ő szedőllnak, akkor kirántják azt vigan onnan.«

Csönd lesz egy pillanatra, a káposztás magyar mérge is elpárolgott már és látszik rajta, azt gondolja magában, hogy nem is olyan bolondság az a táblás gazdálkodás, ha ennyien esküsznek mellette. A zsúfolt piacról tömött szatyrokkal indulnak a dolgozók hozzátartozói a város minden része felé...

Cz. J.

Ami nincsen benne a lemezgyáriak borítékjában.

Rákosi: »Hogy a jót egyébként milyen könnyű megszokni, arra jellemző, hogy a demokrácia nem pénzben nyújtott szolgálatait sokan számba sem akarják venni az életszínvonal megállapításakor.«

Tizenkét hancurozó gyermek vidám kacagása tölti be a lemezgyár nyílóajtójánál épült napköziotthonát. Nehéz eldönteni, vajjon a gyermekek arcáról sugárzó öröm teszi olyan ragyogóvá a kellemesen fűtött otthont, vagy a belopódzó téli napfény, amely végigsimogatja a hófehér ágyakat, a gondtalanul alvó, szőkehajú csecsemőket. A gyerekeket ebédhez szólítják. Körülülkíszi a kis kerekasztalt s jóízűen kuncog az a finom krumplipörkölt. A után nekik látnak a frissen sült lekváros-búzáknak. A kis Cseledei-gyereknek még az orra is lekváros. Fehér-főp-nyes leányok sűrűnek körülöttek, vigyáznak, hogy mindenki jól eszi. Amikor a gyerekek ebédelnek, végigjárjuk a modernül felszerelt napközi- és csecsemőotthont. Fűdős-oba, orvosi-entló, az édesanyjék részére külön látogatás-oba minden meglepetéssel teli, ami a gyerekek kényelmét és egészségét szolgálja. Örv. Kovács Jánosné gondtalanul végzi munkáját a gyermekben.

Tudni hogy gyermeke jól helyen van, amíg ő dolgozik, nyugodt rá. »Nem is tudom kifejezni milyen nagy segítséget jelent ez nekem. — mondja mosolyogva. Még nagy ur csatláiban sem volt jobb dolguk a gyerekeknek.«

Örv. Kovácsnének négy gyermeke van. 165 forint karácsonyi segélyt kap. Már el is tervezte, mit fog rajta vásárolni. »E'elkának és Piroskának meleg ruhát fogok venni, ami marad jó tesz karácsonyra, az ünnepekre.«

Sánta Jánosné elvtársnő a nyáron Dubicsánban nyaralt. Látszik rajta, hogy szívesen emlékszik vissza a kellemesen eltöltött nyárra.

Esetben először voltam ilyen helyen. A táj szépsége, a

jó ellátás, a nagy kényelem minden elképzelésemnél felülmúlt. Ilyen helyen eddig csak álmomban jártam. Az épületen még ott ékeskedett a gróf Festetics név, de a nyaraló ma már a miénk, a dolgozó népé.

Sánta Jánosné elvtársnő nyáron Harkányfürdőn is nyaralt. Belegépe miatt az OTI utalta oda. »Teljesen kipihentem magam. egés-ségesen tértem vissza. Jó tudni, hogy népi demokráciánk úgy vigyáz ránk, mint a szemé fényre.« — mondja öntudatosan.

Egyre több munkásolvasója van a Somogyi-könyvtárnak

Rákosi: »A munkásság megértette hivatását, az ország vezető osztályának a kultúra terén is felül kell mullnia a burzsoázia életszínvonalát.«

A könyvtár olvasótermében néma csend van. Néhány diák hajol az asztal fölé, a legtöbb hely üres s csak délután népesül be jobban, amikor a gyárakban befejeződik a munka. A felszabadulás előtt munkásolvasója alig volt a Somogyi-könyvtárnak — mondja az igazgató —, most egyre többen jönnek. A múlt hónapban könyvkiállítás volt, amelyen több mint ezer marxista-leninista könyvet állítottak ki. Párt- és szakszervezetek, szemináriumok testületileg látogatták meg a gyönyörű kiállítást, de sokan eljöttek még egyszer egyedül is, hogy szabadon kigyönyörködjék magukat. Azóta még jobban megcsapordtak a látogatók. Az ideológiai irodalom kívül főleg a szakkönyvek iránt nőtt az érdeklődés. A munkásság nem akar megállni a mai életszínvonalánál, és tudja, hogy a további emelkedést csak a termelés emelése teszi lehetővé. Szépirodalomból különösen a klasszikusok forognak közkézen, és az orosz irodalom. Makarenko műveit például állandóan kórik, az Új ember kovácsát, de még többen szeretnék.

Elkérem az igazgató elvtársától a kérelmeket és találmokra kiveszek néhányat. Az egyikben Csorba János hidmunkás kéri a Csillag című folyóiratot; Gál József a Párttörténetet és Kalinin Kommunista nevelését olvassa; ifj. Tihanyi József az atomenergia iránt érdeklődik, de minek folytassam tovább. A munkásság megértette hivatását, az ország vezető osztályának a kultúra terén is felül kell mullnia a burzsoázia színvonalát. Régen a maró gondok miatt, sok munkás, ha egyáltalán ideje jutott az olvasásra, ponyvarögzények hazug romantikája mellett igyekezett elfeledni saját keserű sorsát.

Ma nincs szükség a Hatlövétű Billek okozta izgalomra, az élet olyan lehetőségeket nyújt minden dolgozónak, amiről azelőtt nem is álmodott. A Párt munkája a Párt ideológiájának megismerésére ösztönöz, a félelemmentes élet lehetővé teszi az irodalom szépségeinek élvezetét s a munkásosztály emelkedő életszínvonalával együtt emelkedik kulturális színvonala is.

A munkanélküliek boldog karácsonyi ünnepeket kívánnak a **Munkaközvetítő Hivatal** tisztviselőinek és köszönetet mondanak fáradhatatlan munkájukért.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek

Kovács László szeszkereskedő Zrínyi-u. 2.

Mia, hogy nyúlati „burzsoá” kultúra?

Ez az imperiaizmus, a haladó kapitalizmus kultúrája. Lényege a hitetlenség az ujsban, a fejlődésben, vágyódás a lelki anarchia után, nagyarányú elkődösítés a kézenfekvő emberi igazságoknak, mágia a kapitalista zsarnokság érdekében. A nyúlati kultúrpeszsimi mus fe lője rengeteg szenvedést okoz az emberiségnek, láncokat dob világszülő tudatára. Az ellene való harc kötetelenség Szegeden is, mert városunk kulturális gőcpont, mely akarva-nem akarva világnézetet sugároz Délmagyarországra.

Megkerestük hát a város kulturális életének három irányítóját, nyilatkozzanak ebben a kérdésben. Rákosi elvtárs tanácsának milyen perspektíváját látják a maguk munkaterületén.

Boh Béla, a Szegedi Nemzeti Színház igazgatóját

Irodájában találjuk. Mosolyogva beszél mint aki tudja a dolgát.

Hálásan és köszönettel fogadtuk Rákosi elvtárs megállapítását, mert olyan hibára hívta fel a figyelmünket, ami ellen az eddigénél sokkal határozottabban kell folytatnunk a harcot.

A szegedi színház prózai műsorából szinte teljesen sikerült már kiszorítani ezt a nyugati, burzsoá befolyást, annál kevésbé az operett-területéről és csak részben magából színjátásunkból.

A szórakoztató, a közönség részéről határozottan megkívánt operett érdekében szerveztetebb dramaturgiai munkára, színjátszásunk polgári-nyugati eskövényeknek eltüntetése érdekében pedig szélesebb alapon meginduló szakmai továbbképzésre van szükség.

Dr. Erdődi József a »Tiszai« Szeged művészeti folyóiratának jövőbeni terveiről mond ujszerű dolgot.

A Tiszai szatíra a nyúlati burzsoá irodalomból

da annak szegedi léte elővel is, mert a szatíra mus felé halatunban elfordultunk a romboló erőktől. Új világot építünk s ebben a világban új ember él. Ennek az embernek lelket kell kialakítani az irodalmon keresztül.

Gyakorlati céljaink: Tiszai munkaközösség gyűrlátogatásai, személyes írói érintkezés a dolgozókkal, tehetségek felkutatása a dolgozó sorából, művészi kibontakozásuk segítése. Háttérbe szorítjuk a tisztán tudományos jellegű irodalmat és kritikáinkban harcolni fogunk azon írók és kiadók ellen, akik még mindig dekadens hazai és külföldi írók műveit terjesztik. A folyóirat árát 60 százalékkal csökkentjük, mert ezzel is hozzájárulunk a kapcsolatok szorosabb teteléhez.

Kiss Mihály városi kulturális tanácsnok

hivatalában sürgő és sietségekben lapot nyomozunk. — Ögyelni fogok mindenre — kiáltja fullában — nem engedem, hogy nyugati kultúrsmetef bedobjanak városunk kulturális életébe. Mindenem rajta lesz a kezünk elvtársak. Persze magunknak is tanulni kell, hogy éberek legyünk. De már mennem is kell. Szabadságot!

A kezünkbe nyomott lapról olvassuk a hia terveket és arra gondolunk, hogy a közigazgatás bizony erre a munkára nem elég. Minden szenvedélyre szükség van a nagytakarításnál, minden munkában pirult szenvedélyre.

A hároméves terv sikereért do goznak!

Az államosított

Szegedi Lemezgyár és Fa'pari Dolgozó

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Újévet kívánnak

DO. GOZÓ TARSAIKNAK

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket kívánnak

Ugyfeleinknek

Teherfuvar N. V. és a Mateosz

tagjai. Tisza Lajos krt. 54. Telef. 8-28, 8-80.